

Beleidslijn DRIS-displays Flevoland

Versie 2 januari 2020

Provincie Flevoland, S&B team mobiliteit

Inleiding

Dynamische Reisinformatie Systeem-displays (DRIS-displays) geven de reizigers op bushaltes (en knooppunten) informatie over de actuele vertrektijden van de bussen en hebben daarmee een faciliterende functie.

In de provincies Overijssel, Gelderland en Flevoland zijn in verschillende perioden DRIS-displays geplaatst. Alle displays zijn binnenkort afgeschreven en/of het onderhoudscontract loopt af. Binnen enkele jaren moeten alle displays dus worden vervangen. Daarom en vanwege de verdergaande samenwerking (onder andere de gezamenlijke busconcessie IJssel-Vecht vanaf december 2020) starten de drie provincies gezamenlijk een aanbesteding. In deze beleidslijn wordt uitgelegd welke criteria provincie Flevoland gebruikt om af te wegen of een locatie wel, dan wel geen, DRIS-display krijgt. Deze beleidslijn is niet van toepassing op het OV van de concessie Almere.

Uitgangspunten

Het algemene doel is het meer toegankelijk maken en het versterken van het gebruik van het openbaar vervoer. Daarvoor willen we Dynamische Reis Informatie Systeem-displays (DRIS) gebruiken. DRIS-displays zijn bedoeld om de reizigers op de halte op een snelle, eenvoudige en directe manier informatie en geruststelling te geven over de aankomst- en vertrektijd van bussen op deze halte. De reiziger kan ook zien of de bus al is vertrokken of mogelijk vertraging heeft. Dit is vooral prettig voor de incidentele reiziger en de reiziger die veel behoefte heeft aan zekerheid. Hiervoor is het nodig dat DRIS-displays goed zichtbaar zijn, een weergave in tekst geven en er geen tussenstap via een mobiel of ander apparaat nodig is om de informatie te begrijpen.

In Flevoland staan op dit moment (4) DRIS-displays en (56) zogenaamde Flexpapers (hierna "kleine DRIS-displays") bij haltes en op busstations:

Links DRIS-display, rechts een flexpaper (klein DRIS-display).

In de Mobiliteitsvisie 2030 van de provincie Flevoland staat dat de provincie streeft naar een kosteneffectief openbaar vervoersysteem dat aansluit bij de mobiliteitsvraag. Dit verplicht de provincie om middelen voor openbaar vervoer efficiënt en effectief in te zetten. Daarbij past het niet om elke halte zonder goede onderbouwing van een DRIS-display te voorzien. Het enkel plaatsen van een DRIS-display leidt nauwelijks tot extra vervoervraag, zoals

bijvoorbeeld een investering in een hogere frequentie of een extra buslijn wél doen. DRIS-displays faciliteren vooral in de informatiebehoefte van reizigers. Deze beleidslijn beoogt daarom om met een relatief laag aantal displays een zo groot mogelijk aantal reizigers een extra service te bieden.

Criteria voor het plaatsen van DRIS-displays

Landelijk wordt een stapeling van criteria opgenomen om een afweging voor het plaatsen van DRIS-displays te maken. Deze criteria komen uit een handreiking voor het plaatsen van DRIS-displays (CROW-ND¹OV, 2018) en zijn:

1. *aantal instappers per halte;*
2. *aanwezigheid van meerdere buslijnen (knooppunt/busstation);*
3. *halte waar een hoogwaardige busverbinding langs rijdt;*
4. *belangrijke locaties in de buurt.*

Deze criteria worden nu afgewogen in de context van het gebruik van het OV in provincie Flevoland.

1. Aantal instappers per halte: geen goed criterium voor Flevoland

Hoewel het aantal instappers als criterium eenvoudig te objectiveren is, namelijk door een getal toe te voegen, blijkt hier in de praktijk geen standaard maatstaf voor te zijn. Daarmee is het een subjectief en enigszins arbitrair criterium. Flevoland kent veel haltes waar alleen scholierenlijnen passeren. Deze lijnen hebben weliswaar veel reizigers maar kennen vaak maar 5 ritten per dag. Dit betekent dat een DRIS-display een groot deel van de dag (en gehele weekenden) weinig tot geen reizigers bedient. Dit is niet in lijn met de het genoemde doel om de gelden op een efficiënte en effectieve wijze in te zetten.

2. Aanwezigheid van meerdere buslijnen: een geschikt criterium voor Flevoland

In Flevoland rijden veel buslijnen overdag in een uursfrequentie. Meestal kennen de vaste reizigers de vertrektijden wel. Het criterium van meerdere buslijnen (bijvoorbeeld op een knooppunt) zorgt er echter voor dat gedurende de dag meerdere soorten reizigers profijt hebben van de displays. Daarnaast biedt het display hier extra reisinformatie ten opzichte van de statische haltevertrekstaten, namelijk welke lijn als eerste zal passeren.

3. Haltes met hoogwaardige busverbinding: deels geschikt voor Flevoland

Het derde criterium geldt in Flevoland alleen voor de HOV-verbinding Emmeloord – Lelystad – Harderwijk (start december 2023 in de concessie IJssel-Vecht). Dit criterium past wel bij het doel efficiënt inzetten van middelen. Uit de cijfers (in/uitstappers per halte, bron data MIPOV en van de concessie OV Regio IJsselmond) blijkt dat op deze lijn de meeste reizigers instappen op de knooppunten. Het advies in deze beleidslijn is daarom om niet alle haltes langs de HOV-verbinding van DRIS te voorzien maar wel de knooppunten

4. Belangrijke locaties in de buurt: geschikt voor Flevoland

Een vierde criterium dat wordt genoemd is de nabijheid van belangrijke locaties. Dit criterium is in Flevoland goed toepasbaar. Locaties die zijn genoemd worden zijn zorgvoorzieningen, geclusterde horecagelegenheden (lees: centra), culturele voorzieningen, musea en bibliotheken. Deze voorzieningen zorgen voor een groter deel van de dag voor een vervoervraag. Daarnaast maken van deze haltes meer incidentele reizigers gebruik die een grotere informatiebehoefte hebben. Daarom is dit criterium meegenomen als onderbouwing voor locatiekeuze van de te plaatsen displays in Flevoland.

Concluderend zijn de belangrijkste criteria voor Flevoland:

- *de overstapfunctie van de haltes: vooral stations en knooppunten;*
- *de dichtstbijzijnde voorzieningen: vooral bij scholen, zorginstellingen, (winkel)centra;*

---

¹ CROW-NDOV (2018), *Handreiking plaatsen DRIS-displays.*

Overwegingen voor criteria Flevoland

Landelijk is een basisset van criteria vastgelegd door het CROW-NDOV. Vanwege specifieke gebiedskenmerken in Flevoland (reismotieven, soorten reizigers etc.) wordt gekozen om enkele criteria toe te voegen en met enkele criteria anders om te gaan. Dit is hieronder beschreven.

Het niet toepassen van het eerste criterium 'aantal instappers per halte' heeft tot gevolg dat er minder haltes een DRIS-voorziening krijgen en zo het bereik van deze voorziening verkleint. De haltes zijn nu echter zo gekozen dat met een kleinere investering toch een groot deel van de reizigers op zijn reis een DRIS-display tegenkomt. Op basis van dit criterium met een drempelwaarde van bijvoorbeeld 1.000 reizigers per maand² komt men uit op circa 150 displays (klein en groot) voor Flevoland, wat een extra kostenpost van meer dan één miljoen euro zou opleveren. De in Flevoland gestelde extra criteria zorgen voor een optimum tussen kosten en bereik qua aantal reizigers.

Een laatste keuze betreft een groot of klein DRIS-display. In Flevoland hebben de grotere knooppunten een groot DRIS-display of DRIS-overzichtdisplay. Dat is hier een passende oplossing omdat de tekst dan ook van een afstand vanaf meerdere haltes te lezen moet zijn. Op enkele haltes staat nu een kleine DRIS-display. Dit volstaat uitstekend. Vanuit een efficiënte en effectieve inzet van middelen is dit een goede afweging. De aanschaf- en beheerkosten van een groot display liggen namelijk drie keer hoger dan bij een kleine DRIS-display.

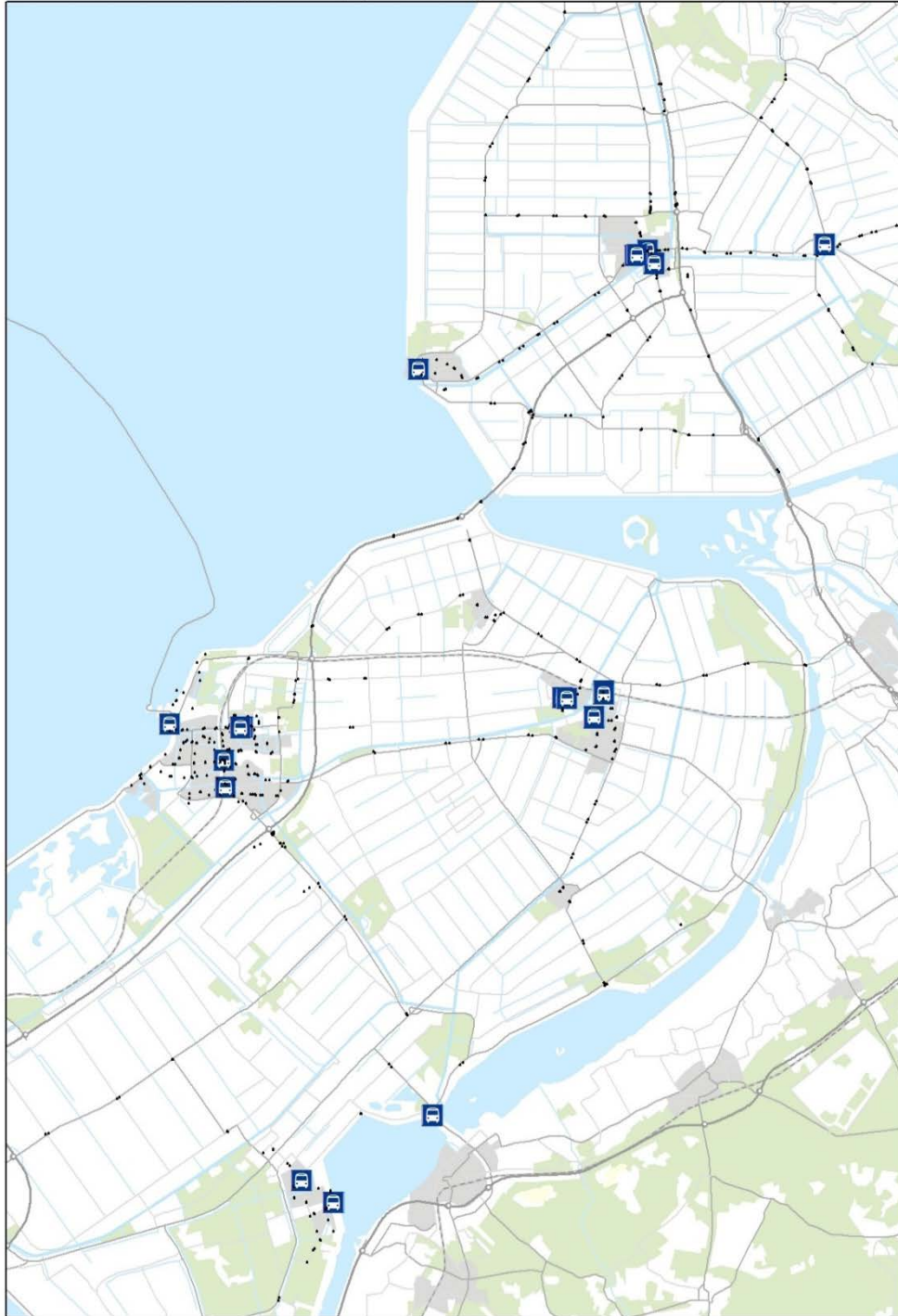
Voorstel Locaties Flevoland en soort displays

In bijgaand overzicht wordt toegelicht welke locaties een display krijgen en wat voor display er per locatie geplaatst wordt.

	Halte	Soort Display	Opmerkingen
1	Dronten, Aeres Hogeschool	Kleine DRIS (2x)	Nvt
2	Dronten, Centrum	Kleine DRIS (2x)	Nvt
3	Dronten, Station	DRIS-overzicht (1x) Kleine DRIS (4x)	Nvt
4	Emmeloord, Busstation	DRIS-overzicht (1x) Kleine DRIS (6x)	Nvt
5	Emmeloord, Medisch Centrum	Kleine DRIS (2x)	Nvt
6	Emmeloord, Zuyderzee College	Kleine DRIS (2x)	Nvt
7	Lelystad, Bataviastad	DRIS-overzicht (1x)	Nvt
8	Lelystad, De Rietlanden	Kleine DRIS (2x)	Nvt
9	Lelystad, Lelycentre	Kleine DRIS (2x)	Nvt
10	Marknesse, Busstation	DRIS-overzicht (1x)	Nvt
11	Zeewolde, Harderhaven	Kleine DRIS (2x)	Nvt
12	Zeewolde, Mast	Kleine DRIS (2x)	Nvt
13	Zeewolde, Centrum	Kleine DRIS (2x)	Nvt
14	Lelystad, Station Centrum	DRIS-overzicht (1x) Kleine DRIS (7x)	Station Lelystad Centrum wordt verbouwd, exact aantal benodigde displays gebaseerd op huidige aantal. Toekomstige aantal haltes nog onbekend
15	Urk, Busstation	DRIS-overzicht (1x)	Urk krijgt centraal busstation, datum van realisatie en vormgeving nog onbekend

² Wordt als drempelwaarde gebruikt in de provincies Overijssel en Gelderland

Tot	6x DRIS-overzicht	€138.000,- (à €23.000,-)
	35x kleine DRIS	€140.000,- (à €4.000,-)

Figuur 1 beoogde haltes met DRIS-displays

Investeringskosten

Bovenstaande overzicht leidt tot de volgende aantallen en investeringskosten	
6x DRIS-overzichtsdisplays à €23.000,-	= €138.000,-
35x kleine DRIS-displays à €4.000,-	= €140.000,-

Subtotaal	= €278.000,-
VAT-kosten (voorbereiding etc.)	= €44.480,-
Onvoorzien	= €27.800,-

Totaal	= €350.280,-

De displays worden in 10 jaar afgeschreven. De keuze voor hoofdzakelijk kleine displays is gemaakt omdat deze nu ook op de haltes staan. Haltes of locaties waar investeringen plaatsvinden (zoals bijvoorbeeld Lelystad) krijgen ofwel een klein display of – bij grotere bezoekersaantallen, zoals Bataviastad – een DRIS-display.

Jaarlijkse Beheerkosten (raming)

Het nieuwe contract zal een looptijd van 10 jaar krijgen. Uitgaande van bovenstaande aantallen betekent dit voor Flevoland een geraamde jaarlijkse bijdrage voor de beheerkosten van €20.712,-. Dit bedrag wordt jaarlijks al gereserveerd voor de huidige DRIS-displays en wordt met het nieuwe contract voortgezet.